

Bárdos Szimpózium 2011

Debrecen, március 25-27

„Debrecen dolga: a saját zeneéletének fejlesztésén kívül a környékre
kisugárzó működéssel hangzó életre bírni a néma berkeket.”

KODÁLY ZOLTÁN

Több mint negyedszázados múltra tekint vissza a jelentős zenei események sorában, az évről-évre visszatérő Bárdos Szimpózium. 1985-től kezdve a márciusi – szolfézs-zeneelmélet, karvezetés szakmai találkozó – a névadó elhunytja után Bárdos Szimpózium elnevezéssel folytatódott. A 26. éve megrendezésre kerülő találkozó alap gondolata állandó. Zene-pedagógiai és zenetudományi előadások, bemutató tanítások, rendkívül színvonalas hangversenyek, szakmai tapasztalatcserék alkotják a gazdag programot.

Az évek során a kornak és igényeknek megfelelően bővül a rendezvénysorozat. Éppen 10 éve csatlakozik a 30 órás *Akkreditált továbbképzés* a Szimpóziumhoz, segítve tanárok, karvezetők továbbképzési lehetőségét. Ebben az évben a Debreceni Egyetem Zeneművészeti Kara *Karvezető Versenyt* hirdetett, a felsőoktatási intézmények zenei képzésben BA, illetve főiskolai, valamint MA, illetve egyetemi szinten karvezetést tanuló nappali tagozatos hallgatóknak, beleértve határon túli intézmények hallgatóit is.

A központi téma változó, az utóbbi években mindig az aktuális országos és világhírű neves zeneszerzők jubileumi megemlékezésével, jelentőségük megismertetésével erősítik a kulturális-zenei tudatot. Most 2011-ben Liszt Ferenc születésének 200-ik évfordulóját ünnepelve, Bárdos Lajos halálának 25. évfordulójára emlékezve, örömteli volt *Daróci Bárdos Tamás 80-ik születésnapjára köszöntése*.

Az állandóságot maga az intézmény biztosítja. Debrecenben 1966 óta működik főiskolai rangú zeneoktatás, bár nevében többször változott. Volt a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Debreceni Tagozata, volt a Debreceni Egyetem Konzervatóriuma, ma pedig a Debreceni Egyetem Zeneművészeti Kara. A külső változások ellenére tanárai és vezetői hűségesek az intézményhez.

Említsük meg elsőként *Szesztay Zsolt* nevét, aki Bárdos Lajos tanítványként e gondolat megvalósításának elindítója volt. Világhírűvé vált Leánykarát Bárdos Lajosról nevezte el. Az igazgató *Kedves Tamás* mindenkor támogatta e törekvéseket. Mára már mindketten az égi mezőkre távoztak. De az utódok folytatják e nemes hivatást. *Dr. Duffek Mihály* briliáns zongorajátékával kezdettől, elengedhetetlen partnere volt az Énekkarnak, mint az Intézmény igazgatója, majd egyetemi dékán, biztosítja az intézményben a nyugalmat és a magas színvonalat, személyéből

árad a biztonság, határozottság. A gondos, figyelmét mindenre kiterjedő tanszékvezető *S. Szabó Mártával*, és kiváló munkatársaikkal – *kisugárzó működéssel* – valóra váltják Kodály szavait, – *életre bírni a néma berkeket*.

A Szimpózium résztvevői számára is jól ismert, kedvelt Liszt Ferenc terem, a rendezvények színhelye, melyet Liszt és Bárdos portréja díszít, ez esztendőben méltóképp ünnepelte a névadókat. A megnyitó napján, *Dr. Duffek Mihály* köszöntőjét követően a *Lautitia Ifjúsági Kórus* éneke hangzott föl, a kettős jubileumra utalva Bárdos Lajos: *Művész hazája* nagyvilág; Liszt Ferenc: *Ave maris stella*; azt követően Orbán György és Tóth Péter művei hangzottak fel. *Nemes József* vezetésével három éve alakult a kórus a Bányai Júlia Iskola volt növendékeiből, akik továbbra is együtt kívántak énekelni. – Hogy milyen sikeresen azt bizonyítja, hogy egy hónappal később résztvevői voltak a 13. Nemzetközi Kórusversenynek, ahol a G3. Kategória Ifjúsági vegyeskarok győzteseként, a budapesti Gála-műsorban szerepeltek. –

Az első délután műsorában hangzott el *Kaczmarczyk Adrienne* – aki az új Liszt Összkiadás főszerkesztője – igen érdekes új elemeket feltűnítő előadása: „Liszt magyarázat stílusának kialakulása” címen.

*

A következő előadás a helyszínen zongora illusztráció mellett hangzott el.

Ittzés Mihály

Bárdos Lajos Liszt Ferenc stílusáról

Bár áttekintésünk fő forrása az a jegyzet, amelyben a Zeneművészeti Főiskolán, a középiskolai énektanár- és karvezetőképző harmadik évfolyamos hallgatójaként, az 1960-61-es tanévben Bárdos Lajos romantikus zeneelmélet óráin készítettem, mégis először emlékeztetni szeretnék Bárdos Lajos Liszt stílusáról nyomtatásban megjelent tanulmányaira, amelyek mindenki számára hozzáférhetők – ha ma már talán nem is könnyen.

MODÁLIS HARMÓNIAK LISZT MŰVEIBEN. In: *Zenetudományi Tanulmányok*, III. Liszt Ferenc és Bartók Béla emlékére. Budapest: Akadémiai Kiadó, 1955., és: *Harminc* írás. Budapest: Zeneműkiadó, 1969. 129-166. A tanulmány az *elméleti alapvetés* után két nagy fejezetre tagolódik: az első **Liszt Ferenc és Palestrina** cím alatt mutatja be a modális gondolkodás, illetve a régibe oltott új stílus alapképleteit; a második azt mutatja be, hogy hogyan érvényesül Liszt zenéjében a **Modális elvek új kiterjesztése**.

A dolgozat záró idézete, Bartók megállapításával egybehangzóan, Liszt újításainak zenetörténeti távlatú értékelése: »Mindenképpen igaza volt Wittgenstein hercegnének: „Liszt sokkal messzebb hajította dárdáját a jövőbe, mint Wagner. Emberöltök fognak elmúlni, mielőtt teljes valójában fölfoghatnók...”